

Sąd Okręgowy w Gdańsku
I Wydział Cywilny
ul. Nowe Ogrody 30-34
80-803 Gdańsk
tel. 58 32 13 399
e-mail: wydzial01@gdansk.so.gov.pl
Biuro Obsługi Interesantów tel.: (58) 32-13-269

W P Ł Y N Ę Ł O EUROPEJSKIE CENTRUM SOLIDARNOŚCI W GDAŃSKU	
data	2019 -06- 10
L. dz. 383	pod.
znak sprawy	

podz. 115³²

Gdańsk, dnia 10 czerwca 2019 r.

Sygn. akt I Ns 236/19/MC
(w odpowiedzi należy zawsze podawać
sygn. akt)

Europejskie Centrum Solidarności w
Gdańsku

Plac Solidarności 1
80-853 Gdańsk

DOREĆCZENIE

Sąd Okręgowy w Gdańsku I Wydział Cywilny w sprawie
z wniosku Europejskiego Centrum Solidarności w Gdańsku
z udziałem Wojewody Pomorskiego, Organizacji Międzyzakładowej NSZZ "Solidarność" w
Stoczni Gdańskiej
odwołanie od decyzji Wojewody Pomorskiego z dnia 28.03.2019r.
doręcza odpis postanowienia z dnia 10 czerwca 2019 r.

Pouczenie

Od doręzonego postanowienia służy zażalenie. Zażalenie wnosi się do Sądu, który wydał zaskarżone postanowienie w nieprzekraczalnym terminie tygodniowym od doręczenia odpisu postanowienia. Nadanie zażalenia na pocztę jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu

Na zarządzenie Sędziego
Z upoważnienia Kierownika Sekretariatu
sekretarz sądowy Joanna Andrukiewicz

Niniejsze pismo nie wymaga podpisu własnoręcznego na podstawie § 19 ust. 4 zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 grudnia 2003 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej jako właściwie zatwierdzone w sądowym systemie teleinformatycznym.

POSTANOWIENIE

Dnia 10 czerwca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR del. Marcin Cichosz

Protokolant: sekretarz sądowy Joanna Andrukiewicz

po rozpoznaniu w dniu 10 czerwca 2019 r. w Gdańsku
na rozprawie

sprawy z wniosku Europejskiego Centrum Solidarności z siedzibą w Gdańsku
z udziałem Organizacji Międzyzakładowej NSZZ Solidarność w Stoczni Gdańskiej oraz
Wojewody Pomorskiego

w przedmiocie odwołania od decyzji Wojewody Pomorskiego z dnia 28 marca 2019 roku o nr
BZK-VIII.6110.2.2019

postanawia:

1. uwzględnić odwołanie Europejskiego Centrum Solidarności w Gdańsku i uchylić decyzję Wojewody Pomorskiego z dnia 28 marca 2019 roku o nr BZK-VIII.6110.2.2019;
2. ustalić, iż uczestnicy postępowania ponoszą koszty związane ze swoim udziałem w sprawie.

UZASADNIENIE:

Europejskie Centrum Solidarności w Gdańsku odwołaniem datowanym na 4 czerwca 2019 roku zaskarżyło w całości decyzję Wojewody Pomorskiego nr BZK-VIII.6110.2.2019 z dnia 28 marca 2019 roku w sprawie wyrażenia zgody na cykliczne organizowanie zgromadzeń przez Organizację Międzyzakładową NSZZ Solidarność w Stoczni Gdańskiej corocznie przez kolejne 3 lata w następujących terminach:

- w każdy dzień 10 kwietnia w godzinach 6.00 - 22.00, począwszy od dnia 10 kwietnia 2019 r.,

- w każdy dzień 3 maja w godzinach 6.00 - 22.00, począwszy od dnia 3 maja 2019 r.,

- w każdy dzień 4 czerwca w godzinach 6.00 - 22.00, począwszy od dnia 4 czerwca 2019 r.,

- w każdy dzień 14 sierpnia w godzinach 6.00 - 22.00, począwszy od dnia 14 sierpnia 2019 r.,

- w każdy dzień 11 listopada w godzinach 6.00 - 22.00, począwszy od dnia 11 listopada 2019 r.,

w formie zgromadzenia stacjonarnego w Gdańsku przy ul. Doki od Bramy Historycznej Nr 2, na całym Placu Solidarności wokół Pomnika Poległych Stoczniovców.

Zaskarżonej decyzji zarzucono rażące naruszenie prawa tj. przepisu art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. Prawo o zgromadzeniach w zw. art. 15 ust. 1. Ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (tj. z dnia 17 stycznia 2019 r. Dz.U. z 2019 r. poz. 263 ze zmianami), art. 26a ust. 1 ustawy Prawo o zgromadzeniach oraz przepisów art. 6, 7, 28, 107 kodeksu postępowania administracyjnego z dnia 14 czerwca 1960 r (tj. z dnia 3 października 2018 r. Dz.U. z 2018 r. poz. 2096), wnosząc jednocześnie o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i umorzenie postępowania pierwszej instancji, ewentualnie

uchylenie zaskarżonej decyzji i odmowę udzielenia wnioskodawcy zgody na organizowanie zgromadzeń w podanym wyżej zakresie.

W uzasadnieniu odwołania wskazano m.in., iż zaskarżona decyzja zapadała z rażącym naruszeniem art. 4 ust. 1 ustawy Prawo o zgromadzeniach w zw. z art. 15 ust. 1. ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych. Zgodnie z treścią art. 4 ust. 1 ustawy Prawo o zgromadzeniach, prawo organizowania zgromadzeń nie przysługuje osobom nieposiadającym pełnej zdolności do czynności prawnych. Ze wskazanego przepisu wynika, że ogranicza on wolność korzystania z prawa do organizowania zgromadzenia do osób fizycznych i prawnych posiadających pełną zdolność do czynności prawnych. Zgodnie z treścią statutu Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”, po wprowadzeniu zmian uchwalonych przez XXIX Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” w dniu 25 października 2018 roku, związek posiada osobowość prawną. Zgodnie z treścią art. 15 ust. 1. ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych, związek zawodowy oraz jego jednostki organizacyjne wskazane w statucie nabywają osobowość prawną z dniem zarejestrowania. Z Centralnej Informacji Krajowego Rejestru Sądowego wynika, że dopuszczona przez Wojewodę Pomorskiego do udziału w niniejszym postępowaniu w charakterze wnioskodawcy Organizacja Międzyzakładowa NSZZ Solidarność w Stoczni Gdańskiej nie figuruje w Krajowym Rejestrze Sądowym. Tym samym, wskazana wyżej jednostka organizacyjna nie posiada osobowości prawnej i nie może być organizatorem zgromadzenia, co wynika wprost z art. 7 ust. 1 ustawy Prawo o zgromadzeniach. Niezależnie od powyższego, skarżący podniósł, że kwestionowana decyzja zapadła z rażącym naruszeniem art. 26a ust. 1 ustawy Prawo o zgromadzeniach. Wojewoda Pomorski, wskazując podstawę prawną swojej decyzji, pominął powyższy przepis, stanowiący podstawową regulację prawną dotyczącą instytucji zgromadzeń cyklicznych. Do przepisu tego Organ I instancji nie odniósł się również w uzasadnieniu decyzji. Zgodnie z art. 26a ust. 1 Ustawy, jeżeli zgromadzenia są organizowane przez tego samego organizatora w tym samym miejscu lub na tej samej trasie co najmniej 4 razy w roku według opracowanego terminarza lub co najmniej raz w roku w dniach świąt państwowych i narodowych, a tego rodzaju wydarzenia odbywały się w ciągu ostatnich 3 lat, chociażby nie w formie zgromadzeń i miały na celu w szczególności uczczenie doniosłych i istotnych dla historii Rzeczypospolitej Polskiej wydarzeń, organizator może zwrócić się z wnioskiem do wojewody o wyrażenie zgody na cykliczne organizowanie tych zgromadzeń. Występująca w charakterze wnioskodawcy Organizacja Międzyzakładowa NSZZ „Solidarność” w Stoczni Gdańskiej nie spełnia wskazanych wyżej, wynikających wprost z art. 26a ust. 1 Ustawy warunków. Jednostka ta, jak już wyżej wskazano, w związku z treścią art. 4 ust. 1 ustawy Prawo o zgromadzeniach nie może być organizatorem zgromadzenia. Ponadto, z informacji dostępnych na stronie internetowej BIP Urzędu Miejskiego w Gdańsku pod adresem <https://bip.gdansk.pl/urząd-miejski/zgromadzenia-publiczne> wynika, że występująca w charakterze wnioskodawcy Organizacja nie organizowała w ciągu ostatnich trzech lat: tj. w latach 2016, 2017, 2018, zgromadzeń w Gdańsku, przy ul. Doki od Bramy Historycznej Nr 2, ani na Placu Solidarności wokół Pomnika Poległych Stoczniovców w dniach: 10 kwietnia, 3 maja, 4 czerwca, 14 sierpnia ani 11 listopada według opracowanego terminarza we wskazanych datach. Organizacja nie organizowała tam również zgromadzeń z okazji świąt państwowych i narodowych, którymi w zakresie wniosku są dni: 3 maja i 11 listopada. Z dostępnych na stronie internetowej Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku informacji o miejscu i terminach zgromadzeń organizowanych cyklicznie na terenie województwa pomorskiego wynika z kolei, że podmiotem, który organizował zgromadzenia w obrębie nieruchomości objętych zaskarżoną decyzją jest posiadający odrębną osobowość prawną Region Gdański NSZZ Solidarność. Skarżący zaznaczył, iż pomiędzy wnioskodawcą, a Regionem Gdańskim NSZZ „Solidarność” nie zachodzi tożsamość podmiotowa, co z kolei wynika z przywołanego już wyżej Statutu Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”. Mając na względzie, że

na podstawie zaskarżonej decyzji, Organ I Instancji wyraził Organizacji zgodę na cykliczne organizowanie zgromadzeń we wskazanych wyżej datach pomimo niespełnienia przez nią którejkolwiek z przesłanek wynikających z przywołanego wyżej przepisu art. 26a ust. 1 ustawy Prawo o zgromadzeniach, a zatem z jego naruszeniem, które ma charakter oczywisty i niebudzący wątpliwości, zaskarżona decyzja wydana została z rażącym jego naruszeniem. Decyzja wydana z rażącym naruszeniem prawa jest nieważna. Zgodnie z treścią art. 6 kodeksu postępowania administracyjnego, organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa. Artykuł 6 kodeksu postępowania administracyjnego wyraża zasadę legalizmu (praworządności) w działaniu organów administracji publicznej. Organy te mogą działać tylko na podstawie przepisów prawa. Zasady ogólne kodeksu postępowania administracyjnego są normami prawnymi, wobec czego ich naruszenie jest traktowane jako naruszenie innych przepisów prawa w postępowaniu administracyjnym. Skutkiem naruszenia zasad ogólnych kpa może być m.in. uchylenie zaskarżonej decyzji, a nawet stwierdzenie jej nieważności. Zgodnie z art. 7 Konstytucji RP: "Organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa". Przyjęta w art. 6 zasada praworządności jest powtórzeniem zasady praworządności przyjętej w Konstytucji RP. Działanie na podstawie prawa w postępowaniu administracyjnym obejmuje dwa zasadnicze elementy, a mianowicie ustalenie przez organ administracji publicznej zdolności prawnej do prowadzenia postępowania w danej sprawie oraz zastosowanie przepisów prawa materialnego i przepisów prawa procesowego przy rozpoznaniu i rozstrzygnięciu sprawy. W niniejszej sprawie, Organ I instancji naruszył w sposób rażący omawianą tu zasadę ogólną. Jak wyżej wskazano, Wojewoda Pomorski, wydał zaskarżoną decyzję z pominięciem kluczowego przepisu art. 26b ust. 1 ustawy Prawo o zgromadzeniach oraz art. 4 ust. 1 w/w ustawy. Przepisy te, nie zostały wskazane nawet jako podstawa rozstrzygnięcia. Zgodnie z treścią art. 7 kodeksu postępowania administracyjnego, w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli. Z treści art. 7 kodeksu postępowania administracyjnego wynikają trzy zasady ogólne: zasada praworządności, zasada prawdy obiektywnej, zasada uwzględniania interesu społecznego i słusznego interesu obywateli. Zasada praworządności, wyrażona przede wszystkim w poprzedzającym omawiany przepis art. 6 kodeksu postępowania administracyjnego. Sformułowanie użyte w art. 7 kodeksu stanowi powtórzenie oraz ponowne podkreślenie obowiązku działania zgodnie z prawem i na jego podstawie. Obowiązek podejmowania przez organy administracji publicznej z urzędu lub na wniosek stron wszelkich czynności niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy statuuje kolejną z zasad ogólnych postępowania administracyjnego zawartą w art. 7 kodeksu - zasadę prawdy obiektywnej (zwaną także przez niektórych przedstawicieli doktryny prawdą materialną). Realizacja omawianej zasady znajduje swoje odzwierciedlenie głównie w przepisach kodeksu dotyczących postępowania dowodowego (kodeksu postępowania administracyjnego). Jak wynika z treści zaskarżonej decyzji, w niniejszym postępowaniu Organ I instancji nie przeprowadził żadnego postępowania dowodowego, opierając się wyłącznie na wniosku złożonym w sprawie przez Organizację Międzyzakładową NSZZ Solidarność w Stoczni Gdańskiej. Ostatnią zasadą, jaką statuuje art. 7 k.p.a. jest zasada nazywana w teorii postępowania administracyjnego zasadą uwzględniania interesu społecznego i słusznego interesu obywateli. Stosownie do treści art. 7 kodeksu "organy administracji publicznej (...) podejmują wszelkie kroki niezbędne do (...) załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli". Biorąc pod uwagę, że pozbawione podstawy prawnej wyrażenie zgody na cykliczne organizowanie zgromadzeń we wskazanych powyżej datach i miejscu w godzinach od 6.00 do 22.00 uniemożliwia w praktyce innym podmiotom korzystanie w tych dniach i miejscu z konstytucyjnej wolności

zgromadzeń, przyjęć należy, że Organ I instancji wydając zaskarżoną decyzję bez wątplenia nie uwzględnił przy rozpoznaniu sprawy ani interesu społecznego, ani słusznego interesu obywateli, uznając, wbrew omawianej normie, prymat interesu indywidualnego nad społecznym. Stosownie do art. 107 § 3 kodeksu postępowania administracyjnego uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne - waśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa. Zgodnie z kolei z treścią § 4 ww. artykułu kodeksu można odstąpić od uzasadnienia decyzji, gdy uwzględnia ona w całości żądanie strony; nie dotyczy to jednak decyzji rozstrzygających sporne interesy stron oraz decyzji wydanych na skutek odwołania. Zaskarżona decyzja zapadła również z naruszeniem przepisu art. 107 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego. Jak już wskazano wyżej we wstępie uzasadnienia niniejszego odwołania, Organ I instancji nie wskazał przepisu art. 26a ust. 1 ustawy Prawo o zgromadzeniach jako podstawy rozstrzygnięcia. Przepis ten określa przesłanki wydania zezwolenia objętego treścią decyzji i w związku z tym jest kluczowy dla rozstrzygnięcia sprawy. Wojewoda Pomorski powinien wobec tego przywołać ten przepis. Organ I instancji pominął całkowicie uzasadnienie faktyczne oraz prawne zaskarżonej decyzji, wskazując, że odstępuje od niego. W ocenie skarżącego, w niniejszej sprawie, Wojewoda Pomorski kierując się m.in. zasadą prawdy obiektywnej wyrażoną w art. 7 kodeksu postępowania administracyjnego oraz faktem, że wydana przez Organ I instancji decyzja wkracza w sferę praw innych obywateli, zainteresowanych również na podstawie przepisów Ustawy korzystaniem z terenu objętego decyzją a tym samym i przesłankami, którymi kierował się Organ przy wydawaniu zaskarżonego rozstrzygnięcia, winien szczegółowo wskazać w jego uzasadnieniu fakty które uznał za udowodnione, dowody, na których się oparł, jak również przedstawić pełne uzasadnienie prawne decyzji, wyjaśniając dokładnie podstawę prawną decyzji, z odniesieniem się do konkretnych przepisów prawa. Organ I instancji w sposób nieuprawniony założył, z naruszeniem przepisu art. 28 kodeksu postępowania administracyjnego, że w sprawie występuje tylko jedna strona postępowania.

Uzasadniając swój interes prawny, skarżący wskazał, iż zgodnie z treścią art. 28 kodeksu postępowania administracyjnego, stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek. Zgodnie z art. 57 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78t poz. 483), każdemu zapewnia się wolność organizowania pokojowych zgromadzeń i uczestniczenia w nich. Ograniczenie tej wolności może określać ustawa. Zgodnie z art. 3 ust. 1 Ustawy, zgromadzeniem jest zgrupowanie osób na otwartej przestrzeni dostępnej dla nieokreślonych imiennie osób w określonym miejscu w celu odbycia wspólnych obrad lub w celu wspólnego wyrażenia stanowiska w sprawach publicznych. Stosowanie do art. 4 ust. 1 Ustawy, prawo organizowania zgromadzeń nie przysługuje osobom nieposiadającym pełnej zdolności do czynności prawnych. Na podstawie wskazanych wyżej przepisów prawa, każdy obywatel oraz podmioty posiadające osobowość prawną jakim jest również skarżący (art. 4 ust. 1 a contrario), może zorganizować zgromadzenie w przestrzeni objętej zaskarżoną decyzją, po dopełnieniu przewidzianych w Ustawie formalności. W związku z wydaniem zaskarżonej decyzji, prawo obywateli do zorganizowania zgromadzeniu doznaje ograniczeń. Prawo każdego podmiotu, który jest uprawniony na podstawie art. 57 Konstytucji oraz przepisów ustawy Prawo o zgromadzeniach do zorganizowania zgromadzenia, doznaje ograniczenia w związku z wydaniem przez właściwy organ decyzji na podstawie art. 26a ust. 1 w/w ustawy, Każdy zatem z podmiotów, o którym mowa, ma wynikający z podanych wyżej przepisów interes prawny w uczestniczeniu w sprawie w charakterze strony, w tym również Europejskie Centrum Solidarności w Gdańsku. Niezależnie od powyższego Skarżący wskazał, iż na podstawie umowy użyczenia zawartej pomiędzy Gminą Miasta

Gdańska a Europejskim Centrum Solidarności w Gdańsku w dniu 10 listopada 2016 roku, Europejskiemu Centrum Solidarności w Gdańsku przysługuje tytuł prawny do nieruchomości objętej zakresem zaskarżonej decyzji. Tym samym również z tego powodu posiada interes w występowaniu w postępowaniu w charakterze jego strony. (*odwołanie k. 3-8v*)

Skarżący wniósł jednocześnie o przywrócenie terminu do wniesienia niniejszego odwołania, wskazując, iż przyczyną niedochowania terminu było pouczenie Wojewody Pomorskiego w w/w decyzji, iż stronie służy odwołanie do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji do czego skarżący się zastosował. W dniu 28.05.2019 roku Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji postanowieniem o nr DAP-WAR-720-57/2019 zwrócił skarżącemu odwołanie, podając w uzasadnieniu, że w ocenie tego organu do odwołania na decyzję w sprawie wyrażenia zgody na cykliczne organizowanie zgromadzeń stosuje się art. 16 ust. 1 ustawy Prawo o zgromadzeniach. (*wniosek k. 7-8*)

Postanowieniem z dnia 5 czerwca 2019 roku Sąd Okręgowy w Gdańsku w sprawie o sygn. akt XV Ns 211/19 przywrócił wnioskodawcy termin do wniesienia odwołania.

Uczestnik postępowania Organizacja Międzyzakładowa NSZZ Solidarność w Stoczni Gdańskiej nie zajął stanowiska w sprawie.

Uczestnik postępowania Wojewoda Pomorski wniósł o oddalenie odwołania w całości oraz zasądzenie od skarżącego na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu wskazano, iż związku zawodowe są naturalnymi adresatami art. 57 Konstytucji RP, a zatem posiadają prawo do organizacji zgromadzeń. Podkreślił przy tym, iż wpis do Krajowego Rejestru Sądowego przesądza jedynie o nabyciu osobowości prawnej przez związek zawodowy, nie zaś przez jego wewnętrzne jednostki organizacyjne. Postanowienia statutu decydują o tym, którym jednostkom organizacyjnym związku przysługuje osobowość prawna (art. 13 pkt 7 u.z.z.). Jednostki organizacyjne związku zawodowego istniejące w chwili zarejestrowania związku, którym według statutu przysługuje osobowość prawna, uzyskują ten przymiot w dniu wpisania związku do rejestru. Natomiast jednostki organizacyjne powstające po dacie zarejestrowania związku nabywają osobowość prawną z chwilą uzyskania prawa do działania zgodnie z postanowieniami statutu. Nie jest więc tak, że i związek zawodowy i jednostka organizacyjna tego związku muszą legitymować się osobnymi wpisami w KRS.

W ocenie uczestnika postępowania, nie jest również zasadny zarzut naruszenia art. 26a ust. 1 ustawy Prawo o zgromadzeniach. Zdaniem uczestnika postępowania, podstawową przesłanką wydania decyzji o wyrażeniu zgody na cykliczne organizowanie zgromadzeń nie jest uprzednie organizowanie w tożsamym miejscu i czasie wydarzeń w formie zgromadzenia. Wskazana norma prawna nie uzależnia wydania pozytywnej decyzji wojewody od uprzedniego organizowania wydarzeń w formie zgromadzeń. Stąd też przytaczania przez skarżącego wyciągów z Biuletynu Informacji Publicznej nie może świadczyć o niespełnieniu przez drugiego z uczestników przesłanek wydania pozytywnej decyzji Wojewody. Nadto uczestnik argumentował, iż przeprowadził kompleksowe i oparte na przepisach prawa postępowanie administracyjne w ramach którego ustalił spełnienie przesłanek do wydania decyzji o wyrażeniu zgody na zgromadzenia cykliczne przez drugiego z uczestników. Uczestnik zaznaczył przy tym, iż udowodnienie przesłanek z art. 26a ust. 1 ustawy Prawo o zgromadzeniach z całą pewnością nie musi opierać się jedynie na treści Biuletynu Informacji Publicznej – w zakresie ustalenia tożsamości miejsca i czasu organizowanych w przeszłości wydarzeń, ich częstotliwości czy odpowiednio długiego okresu czasu.

Uczestnik postępowania zakwestionował również, aby w toku postępowania zostały naruszone zasady postępowania administracyjnego., w tym w szczególności art. 107 § 1 i 4 kpa.

Nadto uczestnik postępowania argumentował, iż skarżący nie wykazał, w szczególności poprzez zgłoszenie do Urzędu Miasta w Gdańsku zamiaru organizowania zgromadzenia w miejscu i czasie konkurencyjnym do zgromadzenia cyklicznego, że posiada przymiot interesu prawnego do wzruszenia skarżonej decyzji. Uznanie wadliwości decyzji Wojewody Pomorskiego jedynie w oparciu o fakt, że dotyczy miejsca publicznego, na którym potencjalnie inne nieznanne teraz podmioty mogłyby ewentualnie w przyszłości chcieć organizować zgromadzenie, oczywiście nie może być wystarczające do wzruszenia skarżonej decyzji. Zdaniem uczestnika postępowania, interes prawny skarżącego nie może wynikać ze stosunku cywilnoprawnego łączącego skarżącego z Miastem Gdańsk, zaś załączona do odwołania umowa użyczenia odnosi się jedynie do realizacji projektu „Droga do wolności”, a więc wydarzenia specyficznego, niezwiązanego z organizacją zgromadzeń.

Sąd ustalił, co następuje:

Decyzją z dnia 28 marca 2019 roku (nr BZK-VIII.6110.2.2019) Wojewoda Pomorski wyraził zgodę na cykliczne organizowanie zgromadzeń przez Organizację Międzyzakładową NSZZ Solidarność w Stoczni Gdańskiej corocznie przez kolejne 3 lata w następujących terminach:

- w każdy dzień 10 kwietnia w godzinach 6.00 - 22.00, począwszy od dnia 10 kwietnia 2019 r.,
- w każdy dzień 3 maja w godzinach 6.00 - 22.00, począwszy od dnia 3 maja 2019 r.,
- w każdy dzień 4 czerwca w godzinach 6.00 - 22.00, począwszy od dnia 4 czerwca 2019 r.,
- w każdy dzień 14 sierpnia w godzinach 6.00 - 22.00, począwszy od dnia 14 sierpnia 2019 r.,
- w każdy dzień 11 listopada w godzinach 6.00 - 22.00, począwszy od dnia 11 listopada 2019 r.,

w formie zgromadzenia stacjonarnego w Gdańsku przy ul. Doki od Bramy Historycznej Nr 2, na całym Placu Solidarności wokół Pomnika Poległych Stoczniovców.

okoliczność bezsporna, nadto dokumenty zgromadzone w aktach administracyjnych

Postanowieniem z dnia 28.05.2019 roku (nr DAP-WAR-720-57/2019) Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji zwrócił Europejskiemu Centrum Solidarności w Gdańsku odwołanie od powyższej decyzji Wojewody Pomorskiego z dnia 28 marca 2019 roku (nr BZK-VIII.6110.2.2019), podając w uzasadnieniu, że w ocenie tego organu do odwołania na decyzję w sprawie wyrażenia zgody na cykliczne organizowanie zgromadzeń stosuje się art. 16 ust. 1 ustawy Prawo o zgromadzeniach.

okoliczność bezsporna, nadto postanowienie z dnia 28.05.2019 r.

Występująca w charakterze uczestnika postępowania Organizacja Międzyzakładowa NSZZ Solidarność w Stoczni Gdańskiej nie organizowała w ciągu ostatnich trzech lat: tj. w latach 2016, 2017, 2018, zgromadzeń w Gdańsku, przy ul. Doki od Bramy Historycznej Nr 2, ani na Placu Solidarności wokół Pomnika Poległych Stoczniovców w dniach: 10 kwietnia, 3 maja, 4 czerwca, 14 sierpnia ani 11 listopada według opracowanego terminarza we wskazanych datach. Organizacja ta nie organizowała tam również zgromadzeń z okazji świąt państwowych i narodowych, którymi w zakresie wniosku są dni: 3 maja i 11 listopada.

Podmiotem, który organizował zgromadzenia w obrębie nieruchomości objętych zaskarżoną decyzją był posiadający odrębną osobowość prawną Region Gdański NSZZ Solidarność.

okoliczność bezsporna

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny w niniejszej sprawie został ustalony na podstawie przedstawionych przez strony dokumentów. Sąd uznał za w pełni wiarygodne dokumenty przedłożone do akt sprawy, albowiem ich treść, forma i autentyczność nie budziły wątpliwości Sądu. Dokumenty o charakterze prywatnym stanowiły dowód tego, że osoby pod nimi podpisane złożyły oświadczenia w nich zawarte (art. 245 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.), natomiast dokumenty urzędowe stanowiły dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art. 244 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

W ocenie Sądu Okręgowego odwołanie Europejskiego Centrum Solidarności w Gdańsku zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż Sąd związany jest wyrażonym w postanowieniu Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 7 czerwca 2019 roku w sprawie o sygn. akt I ACz 685/19 wskazaniem, iż niniejsza sprawa podlega rozpoznaniu w trybie art. 16 ustawy Prawo o zgromadzeniach. Jak podkreślono w uzasadnieniu powyższego orzeczenia, istotne argumenty przemawiają za przyznaniem podmiotowi innemu niż podmiot składający wniosek o wyrażenie zgody na cykliczne organizowanie zgromadzeń prawa do odwołania się od pozytywnej decyzji wojewody w przedmiocie zgody na cykliczne organizowanie zgromadzeń. Tym samym, kwestia istnienia interesu prawnego po stronie skarżącego do wniesienia odwołania została przesądzona w powyższym orzeczeniu sądu odwoławczego, którym Sąd I instancji jest związany w niniejszym postępowaniu, z uwagi na treść art. 386 § 6 kpc w zw. z art.13 § 2 kpc

W związku z powyższym wskazać należy, iż zgodnie z art.16 ustawy Prawo o zgromadzeniach, odwołanie od decyzji o zakazie zgromadzenia wnosi się bezpośrednio do sądu okręgowego właściwego ze względu na siedzibę organu gminy. Sąd okręgowy rozpatruje odwołanie od decyzji o zakazie zgromadzenia w postępowaniu nieprocesowym niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 24 godzin od wniesienia odwołania.

Jednocześnie należy wyjaśnić, iż z uwagi na przedmiot zaskarżonej decyzji, powyższy przepis ma zastosowanie – jak wskazał Sąd Apelacyjny w Gdańsku w powołanym wyżej orzeczeniu - w drodze analogii. Zaskarżona decyzja nie ma bowiem charakteru decyzji negatywnej, odmawiającej zgody na organizację zgromadzenia publicznego, jednakże wywiera taki skutek w stosunku do każdego innego podmiotu niż organizacja, której organ administracyjny wyraził zgodę na cykliczne organizowanie zgromadzenia. Zgodnie bowiem z art. 14 pkt 3 w/w ustawy, organ gminy wydaje decyzję o zakazie zgromadzenia nie później niż na 96 godzin przed planowaną datą zgromadzenia, jeżeli zgromadzenie ma się odbyć w miejscu i czasie, w których odbywają się zgromadzenia organizowane cyklicznie, o których mowa w art. 26a. Cytowany przepis wyraźnie wskazuje, iż w sytuacji konfliktu zgromadzeń organizowanych cyklicznie ze zgromadzeniami, które nie posiadają takiego charakteru, pierwszeństwo przysługuje zgromadzeniom organizowanym cyklicznie, przez wzgląd na ich wyjątkowy charakter. Powyższe uregulowanie implikuje zatem konieczność zbadania w niniejszym postępowaniu, czy zaskarżona decyzja odpowiada prawu w kontekście uregulowania ustawy Prawo o zgromadzeniach w zakresie w jakim w/w ustawa określa przesłanki wydania zgody przez organ administracyjny na cykliczne organizowanie zgromadzenia.

Przesądziwszy powyższe wskazać należy, iż zgodnie z art. 26a ust. 1 ustawy, jeżeli zgromadzenia są organizowane przez tego samego organizatora w tym samym miejscu lub na tej samej trasie co najmniej 4 razy w roku według opracowanego terminarza lub co najmniej raz w roku w dniach świąt państwowych i narodowych, a tego rodzaju wydarzenia odbywały się w ciągu ostatnich 3 lat, chociażby nie w formie zgromadzeń i miały na celu w szczególności uczczenie doniosłych i istotnych dla historii Rzeczypospolitej Polskiej wydarzeń, organizator może zwrócić się z wnioskiem do wojewody o wyrażenie zgody na cykliczne organizowanie tych zgromadzeń.

Z powyższego wynika, że podstawowymi przesłankami umożliwiającymi Wojewodzie wyrażenie zgody na cykliczną organizację zgromadzenia jest okoliczność wcześniejszej organizacji zgromadzenia przez tego samego organizatora (tożsamość podmiotowa organizatora) oraz okoliczność wcześniejszej organizacji zgromadzenia w tym samym miejscu lub na tej samej trasie (tożsamość miejsca). Co istotne, przesłanki powyższe powinny być spełnione kumulatywnie i dopiero łączne wykazanie ich istnienia umożliwia analizę dalszych wymagań, jakie ustawodawca stawia przed organizatorem zgromadzenia organizowanego cyklicznie. W tym kontekście nietrafne jest stanowisko uczestnika postępowania Wojewody Pomorskiego, zawarte w odpowiedzi na odwołanie, iż art. 26u ust. 1 ustawy Prawo o zgromadzeniach nie uzależnia wydania pozytywnej decyzji Wojewody od uprzedniego organizowania wydarzeń w formie zgromadzeń. Wręcz przeciwnie, warunkiem koniecznym wydania pozytywnej decyzji jest ustalenie, że zgromadzenia odbywały się już w przeszłości. W założeniu ustawowym „cykliczność” polega na tym, iż wydarzenia takie odbywały się w ciągu ostatnich 3 lat. Oznacza to, że nie można uzyskać statusu „zgromadzeń organizowanych cyklicznie” na przyszłość oraz nie może to dotyczyć zgromadzeń nowych, a ściślej takich, które nie były wcześniej organizowane przez ostatnie 3 lata (por. C. Kąkol, Postępowanie w sprawach zgromadzeń organizowanych cyklicznie, LEX/el. 2017).

Zebrany w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do uznania, iż w niniejszej sprawie spełnione zostały określone wyżej przesłanki wydanie pozytywnej decyzji przez Wojewodę Pomorskiego. Analiza akt postępowania administracyjnego, w toku którego została wydana zaskarżona decyzja wskazuje, iż w pierwotnym wniosku z dnia 18 lutego 2019 roku Organizacja Międzyzakładowa NSZZ Solidarność w Stoczni Gdańskiej uzasadniając wniosek o wyrażenie zgody na cykliczne organizowanie zgromadzenia w punkcie III.2 wniosku jako daty uprzednio organizowanych zgromadzeń wskazała jedynie 31 sierpnia, 13 grudnia i 16 grudnia, a zatem daty, które nie zostały ostatecznie objęte zaskarżoną decyzją. Następnie pismem z dnia 11 marca 2019 roku cofnięto wniosek o wyrażenie zgody na cykliczne organizowanie zgromadzenia we wskazanych dniach, tj. 31 sierpnia, 13 grudnia i 16 grudnia oraz jednocześnie złożono dodatkowy wniosek z dnia 11 marca 2019 roku o wyrażenie zgody na cykliczne organizowanie zgromadzenia, w którym w punkcie III.2 jako daty uprzednio organizowanych zgromadzeń wskazano datę 10 kwietnia od 8 lat oraz pozostałe – od 1989 roku. W aktach administracyjnych nie znajduje się jednakże jakiegokolwiek inny materiał dowodowy potwierdzający fakt organizowania przez Organizację Międzyzakładową NSZZ Solidarność w Stoczni Gdańskiej takich zgromadzeń. Za takowy dowód nie sposób uznać wyjaśnienia z dnia 8 kwietnia 2019 roku, w którym wskazano, iż Organizacja Międzyzakładowa NSZZ Solidarność w Stoczni Gdańskiej we wskazanych datach organizowała uroczystości po Pomnikiem Poległych Stoczniovców, a nadto była organizatorem i uczestnikiem zgromadzeń publicznych, które nie wymagały rejestracji w Urzędzie Miejskim w Gdańsku, w tym uczestnikiem uroczystości organizowanych przez inne podmioty. Do wyjaśnień tych nie dołączono bowiem jakiegokolwiek dowodów na ich potwierdzenia. W piśmie wprost zresztą wskazano, iż nie była w tym zakresie prowadzona dokumentacja.

Tym samym zaskarżona decyzja podlegała uchyleniu, bowiem w ocenie Sądu Wojewoda Pomorski w sposób niewystarczający zbadał w postępowaniu administracyjnym

przesłanki określone w art. 26a ustawy Prawo o zgromadzeniach. W tym zakresie należy zaś mieć na uwadze, iż prawo do pokojowego zgromadzenia jest nie tylko jednym z praw wolnościowych przysługujących jednostce w demokratycznym państwie prawa, ale należy do tych praw, które uznawane są za warunek istnienia demokratycznego społeczeństwa. Dlatego znajduje ono potwierdzenie w wielu fundamentalnych aktach prawnych, w tym w Konstytucji, jak i wiążącej Polskę Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. Tymczasem ustawa przyznaje pierwszeństwa zgromadzeniom publicznym przed innymi rodzajami zgromadzeń. Zgromadzenia cykliczne nie mają charakteru jednorazowego. Tym samym, organizacja zgromadzenia cyklicznego wpływa na wolności i prawa innych podmiotów, ponieważ powoduje wyłączenie określonej przestrzeni publicznej ze względu na organizowane zgromadzenie, powodując jednocześnie brak możliwości organizowania w tym samym miejscu i czasie zgromadzenia publicznego przez inne podmioty. Wszak, jak już wyżej wskazano, zgodnie z art. 14 pkt 3 ustawy Prawo o zgromadzeniach, organ gminy wydaje decyzję o zakazie zgromadzenia nie później niż na 96 godzin przed planowaną datą zgromadzenia, jeżeli zgromadzenie ma się odbyć w miejscu i czasie, w których odbywają się zgromadzenia organizowane cyklicznie, o których mowa w art. 26a. Należy jednocześnie przypomnieć, iż zaskarżona decyzja zezwala na cykliczne organizowanie zgromadzeń w każdy dzień 10 kwietnia, 3 maja, 4 czerwca, 14 sierpnia i 11 listopada, w godzinach 6.00 - 22.00. Zakres wydanej decyzji jest zatem niezmiernie szeroki, obejmuje bowiem znaczną liczbę dni upamiętniających niezmiernie doniosłe i istotne dla historii Rzeczypospolitej Polskiej wydarzenia i jednocześnie dotyczy praktycznie całego dnia, co de facto uniemożliwia organizowanie w tym miejscu zgromadzeń publicznych we wskazanych dniach przez jakiegokolwiek inne podmioty.

W związku z powyższym, mając na uwadze tak znaczące konsekwencje dla kwestii organizowania zgromadzeń przez inne podmioty decyzją Wojewody o wyrażeniu zgody na cykliczne organizowanie zgromadzenia powinna opierać się na wnikliwym i - jak słusznie wskazano w odpowiedzi na odwołanie - kompleksowym zbadaniu przesłanek uzasadniających wydanie zgody w konkretnym przypadku. Mając na uwadze materiał zgromadzony w aktach administracyjnych, w szczególności brak jakichkolwiek obiektywnych dowodów wskazujących na uprzednie organizowanie zgromadzeń we wskazanych terminach i miejscu przez Organizację Międzyzakładową NSZZ Solidarność w Stoczni Gdańskiej, zdaniem Sądu, takiej wnikliwej i kompleksowej oceny wniosku złożonego przez w/w Organizację zabrakło.

Niezależnie od powyższego należy wskazać na zasadność argumentacji wnioskodawcy, iż nawet jeżeli uznać, iż przy wydaniu zaskarżonej decyzji Wojewoda Pomorski kierował się faktem wcześniejszego organizowania w tym miejscu zgromadzeń przez Region Gdański NSZZ Solidarność (co nie zostało zakwestionowane w odpowiedzi na wniosek i z tej przyczyny zostało uznane za okoliczność bezsporną), to niewątpliwie nie została spełniona przesłanka tożsamości podmiotowej organizatora zgromadzenia. Powyższa konstatacja wynika z następujących okoliczności.

Zgodnie z treścią art. 15 ust. 1. ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (t. j.: Dz.U.2019.263), związek zawodowy oraz jego jednostki organizacyjne wskazane w statucie nabywają osobowość prawną z dniem zarejestrowania. Literalna wykładnia tego przepisu sugerowałaby, że uzyskanie osobowości prawnej przez wewnętrzne jednostki organizacyjne związku zawodowego związane jest z rejestracją. Wykładnia i orzecznictwo stoją jednak na stanowisku, że obowiązek rejestracji dotyczy związku zawodowego jako całości, a nie jego jednostek organizacyjnych. W uchwale 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 25 marca 1993 r. (I PZP 73/93, OSNC 1993, nr 10, poz. 169, z aprobowaną glosą T. Kuczyńskiego, OSP 1994, z. 2, poz. 34) uznano, że z chwilą rejestracji osobowość prawną zyskują jednostki organizacyjne związku zawodowego istniejące w dacie rejestracji związku. Natomiast jednostki organizacyjne związku powstałe

po rejestracji związku nabywają osobowość prawną z chwilą uzyskania, zgodnie ze statutem związku, prawa do działania w charakterze statutowych struktur związku. Decydujące znaczenie dla ustalenia osobowości prawnej jednostek organizacyjnych związku zawodowego mają zatem postanowienia statutu, a nie rejestracja (A. Dubowik, Zakładowa organizacja związkowa po nowelizacji ustawy o związkach zawodowych, PiZS 2003, nr 9, s. 22).

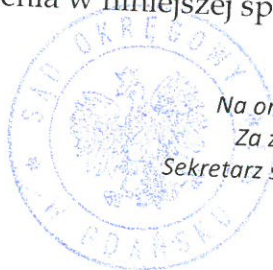
Tym samym trafne jest stanowisko uczestnika postępowania Wojewody Pomorskiego, iż art. 15 ustawy o związkach zawodowych nie przewiduje sądowej rejestracji jednostek organizacyjnych związku zawodowego. Osobowość prawna tych jednostek nie jest zatem uzależniona od ich zarejestrowania w Krajowym Rejestrze Sądowym, ale od zarejestrowania związku i wewnątrzstatutowego uznania tych jednostek. Wpis do Krajowego Rejestru Sądowego przesądza jedynie o nabyciu osobowości prawnej przez związek zawodowy, nie zaś przez jego wewnętrzne jednostki organizacyjne. Postanowienia statutu decydują o tym, którym jednostkom organizacyjnym związku przysługuje osobowość prawna (art. 13 pkt 7 ustawy o związkach zawodowych). Jednostki organizacyjne związku zawodowego istniejące w chwili zarejestrowania związku, którym według statutu przysługuje osobowość prawna, uzyskują ten przymiot w dniu wpisania związku do rejestru. Natomiast jednostki organizacyjne powstające po dacie zarejestrowania związku nabywają osobowość prawną z chwilą uzyskania prawa do działania zgodnie z postanowieniami statutu.

Tymczasem zgodnie z § 17 statutu NSZZ „Solidarność”, związek posiada osobowość prawną. Ponadto osobowość prawną posiadają: organizacje zakładowe, organizacje międzyzakładowe, organizacje podzakładowe, regiony, krajowe sekretariaty branżowe, Krajowy Sekretariat Emerytów i Rencistów, Krajowa Sekcja Morska Marynarzy i Rybaków. Z postanowień statutu wynika zatem wprost, iż organizacja międzyzakładowa oraz region są odrębnymi jednostkami organizacyjnymi związku, posiadającymi niezależnie od siebie osobowość prawną.

Z powyższego wynika zatem, iż o ile nietrafna jest argumentacja wnioskodawcy, jakoby uczestnikowi Organizacji Międzyzakładowej NSZZ Solidarność w Stoczni Gdańskiej nie przysługiwało prawa do organizowania zgromadzeń w świetle art. 4 ust. 1 ustawy Prawo o zgromadzeniach z uwagi na brak osobowości prawnej, to jednocześnie odrębny byt prawny Organizacji Międzyzakładowej NSZZ Solidarność w Stoczni Gdańskiej i Regionu Gdańskiego NSZZ Solidarność świadczy o braku spełnienia przesłanki tożsamości podmiotowej organizatora zgromadzenia.

Mając na uwadze wszystkie powyższe okoliczności, Sąd na podstawie art. 26a ust 1 w zw. z art. 16 ustawy Prawo o zgromadzeniach oraz na podstawie pozostałych powołanych przepisów, orzekł jak w punkcie 1 sentencji postanowienia.

O kosztach postępowania Sąd orzekł jak w punkcie 2 sentencji postanowienia na podstawie art. 520 § 1 kpc. zgodnie z zasadą ponoszenia kosztów w postępowaniu nieprocesowym. W postępowaniu nieprocesowym nie ma "pojedyńku" dwóch przeciwstawnych stron, dlatego też nie można mówić o przegrywającym, który powinien zwrócić koszty postępowania wygrywającemu. Przeciwnie, z treści całego art. 520 k.p.c. wynika, że ustawodawca zakłada, iż w zasadzie uczestnicy postępowania są w tym samym stopniu zainteresowani jego wynikiem, a orzeczenie sądu udziela ochrony prawnej każdemu z nich. Dlatego ten, kto poniósł koszty sądowe lub koszty zastępstwa procesowego, nie uzyska zwrotu wydanych kwot od innego uczestnika, lecz także nie jest obowiązany do zwracania kosztów poniesionych przez innego uczestnika (por. Przemysław Telenga, komentarz aktualizowany do art. 520 Kodeksu postępowania cywilnego). Sąd nie znalazł podstaw od odstąpienia w niniejszej sprawie od powyższej zasady.

Na oryginale właściwy podpis
Za zgodność z oryginałem
Sekretarz sądowy Joanna Andrukiewicz